Zaterdag, 19 Juli 1941

DAGBLAD

58ste Jaargang, No. 3353

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

N.B.: „... reiken de handen der broederschap ... Polen kan alleen als onafhankelijke staat bestaan ...", bromt Russische Beer.

In nieuwe Japanse kabinet zitten vele admiraals en generaals.

Teijiro Toyoda heeft thans Buitenlandse Zaken.

DE POLITIEK VAN HET NIEUWE JAPANSE KABINET.

Na de formatie van het kabinet, waarvan **de helft bestaat uit Generaals en Admiraals**, verklaarde Premier Fumimaro Konoye, dat de politiek van Japan om tegemoet te komen aan de internationale situatie reeds is vastgesteld en het nu nog slechts aan het kabinet ligt om deze in practijk om te zetten met beslissing en snelheid. Wat deze actie voorspelde, werd echter niet door den Premier onthuld, doch in zijn verklaring aan de natie vroeg hij om eenheid, omdat met de snelle veranderingen welke plaats hebben in de wereld-zaken de missie van het land teeds zwaarder en zwaarder wordt.

Vice-Admiraal Teijiro Toyoda, die minister van Buitenlandse Zaken werd, deelde mede, dat Japans buitenlandse politiek mocht zijn aangepast aan de van dag tot dag veranderde internationale situatie.

Konoye zeide: Met de ernstige steun van 100 millioen Japanners ben ik van plan alles te doen wat in mijn vermogen ligt om het grote ideaal te bereiken waarop het fundament van ons Imperium is gevestigd, door alle moeilijkheden te overkomen welke op het pad lochten liggen van mijn land."

Na de eerste kabinetszitting verklaarde Konoye, dat de fundamentele politiek van Japan onveranderd zou blijven.

Men nam aan, dat dit wilde zeggen, **dat de alliantie met de as, het neutraliteitspact met Rusland en de plannen voor uitbreiding van de Japanse overheersing van Zuidoostelijk Azië allen van kracht bleven.** (Tokio, (AP) 18. 7).

LONDENS COMMENTAAR OP NIEUWE JAPANSE KABINET.

Van ingelichte Britse zijde werd gezegd, dat bij de eerste oogopslag de kabinetsherziening van Japan een afwenking schijnt te zijn van de as-invloed naar een „zuiver Japanse politiek". Er werd echter de nadruk op gelegd, dat dit niet direct meebracht een politiek, welke gunstig is voor de Britse belangen. Een andere mening aan deze zijde was, dat de kabinetsverandering slechts tot doel had zich van Yosuke Matsuoka te ontlasten (Londen, (AP) 18.7).

SPEECH VAN LORD HALIFAX.

Bij het bespreken van de mogelijkheid van een Duits vredesaanbod, zeide Lord Edward Halifax: „Ongeacht welke voorwaarden Adolf Hitler mocht aanbieden, kan ik zeggen, dat deze, voor van belang zullen zijn voor ons. **Wij hebben besloten nooit vredesvoorstellen te beantwoorden, welke hij ons mocht aanbieden**, aangezien door hem te beoordelen over zijn handelingen in het verleden, wij ervan overtuigd zijn, dat zijn enige doel zal zijn een wapenstilstand te verkrijgen, waardoor hij zelf in een betere positie zou kunnen komen om ons terstond te vernielen."

Met referte naar Polen, zeide Halifax: **„De beestachtige behandeling, welke Hitler dat land heeft doen ondergaan, heeft het geweten der wereld opstand gebracht en niet in het minst der gehele Rooms Katholieke Kerk."** (San Francisco, (AP) 18.7).

[Deze Lord Edward Halifax is de zoon van Lord Halifax den Grote, den Engelsman geworden Anglicaan, die met Kardinaal Mercier te Mechelen conferenties hield over de terugkeer van de Anglicaanse kerk in de schoot der Moederkerk. De zoon heeft het geloof zijns vaders geërfd, is niet-katholiek, maar wanneer hij r.k. gasten te logeren heeft, onderstelt hij, dat zij elke dag met de H. Mis beginnen en bij zich thuis komt een r.k. priester een H. Mis lezen voor het ontbijt — Red.]

LUCHTVAARTCOMMUNIQUE VAN CAIRO.

Zware bommenwerpers van de Raf werden hevige aanvallen uit op de havens van Benghazi en Tripoli en andere vijandelijke posities gedurende de nachten van 15, 16 en 17 Juli. Te Tripoli werden vele voltreffers waargenomen op de Spaanse kade. Deze werden gevolgd door een aantal ontploffingen, waarvan men gelooft, dat een daarvan afkomstig was van een vijandelijk koopvaardijschip. Bij een latere aanval van de marine-luchtmacht werd een 6000 ton grote tanker midscheeps getorpedeerd en gehuld in een zwarte rook, terwijl hevige ontploffingen plaats vonden.

Verschillende bommen troffen de Spaanse kade. Te Benghazi werden verscheidene bommen geworpen op de kades, kolenopslagplaatsen, spoorwegwerkplaatsen en schuren. Een succes werd ook verkregen te Derna, waar men bommen zag vallen op een post- en telegraafkantoor, barakken, electrische centrales en militaire transportgarages en herstellingswerkplaatsen. Een groot aantal ontploffingen en branden volgde op de aanval. Hutten en tenten werden in brand gezet te Bardia. Een grote formatie Macchi 200's, welke gistermorgen over Malta vloog, werd onderschept door onze gevechtsvliegtuigen en twee daarvan werden neergeschoten en een aantal andere beschadigd. Twee van onze vliegtuigen worden vermist (Caïro, (AP) 18.7).

DUITS COMMENTAAR OP ROOSEVELTS „ZWARTE LIJST".

Een gezaghebbende Duitse zegsman, die commentaar leverde op de z.g. Noordamerikaanse zwarte lijst van personen die zaken doen met de asmogendheden, deelde mede dat Roosevelt handelt, als ware hij reeds in oorlog. De zegsman beschreef het bevriezen van de gelden van zulke firma's als een directe inmenging in de rechten van buitenlandse burgers en een indirecte schending van de rechten van vreemde mogendheden. (Berlijn, (AP) 18.7).

GEEN BENZINE MEER VOOR PARTICULIER GEBRUIK IN ITALIE.

De Italiaanse Regering schafte alle bezine-rantsoenen voor particuliere automobielen af met ingang van 1 October, teneinde de voorraden nog slechts te bewaren voor de gewapende strijdkrachten en publieke diensten (Rome, (AP) 18.7).

ER DREIGT EEN TEKORT AAN OLIE VOOR DE NAZIE-LEGERS.

Een zegsman van het Britse Ministerie van Economische Oorlogsvoering deelde mede, dat een tekort zal dreigen aan olie voor de nazie-legers en luchtmacht, indien de Russische campagne na September nog voortduurt.

Ook zeide hij, dat de nazie-voorraden reeds ernstig zijn verminderd door de oorlog met Rusland, terwijl de Russen Roemenië's Ploesti-olievelden en de oliehaven Constanza bombardeerden. Hieraan voegde hij toe, **dat de Duitsers een jaarlijkse voorraad van ongeveer een millioen ton olie verloren, toen zij Rusland aanvielen**, welke olie werd geleverd onder het Russisch-Duitse handelsverdrag. Deze olie werd gebruikt als smeermiddel en in de Diesel-motoren en is aldus zeer belangrijk voor de Duitse oorlogsmachine, niettegenstaande het betrekkelijk kleine tonnage. Ook zeide hij, dat de nazie-oorlogsmachine alle olievoorraden verbruikte, welke werden veroverd in de Poolse, Noorse, Vlaamse en Franse campagnes en dat er vele tekenen zijn, dat er een ernstig tekort is onder de burgerij in Duitsland en er geen olie is voor anderen dan de Luftwaffe en het leger in de bezette landen.

Hij hechtte veel belang aan het bombarderen van de oliehaven Constanza en zeide, dat de Duitsers gedwongen zijn de zee te gebruiken voor het olietransport, gezien het gewicht van het spoorwegverkeer door de Russische campagne. De Britse vloot heeft een voortdurende campagne gevoerd tegen Duitse tankers in de Middellandse Zee en de Russen melden ook successen tegen andere tankers in de Zwarte Zee.

Wat betreft de Britse aanvallen op de Duitse synthetische oliefabrieken, beschadigden deze de economie van het Reich.

Hij was van mening, dat gedurende de winter met de langere nachten en het gebruik van zware Noord-Amerikaanse bommenwerpers, men de naziefabrieken, welke gelegen zijn buiten de huidige straal van de nachtbombardementen, beter zal kunnen bestoken (Londen, (AP) 18.7).

Het nieuws van vandaag.

De Duitse opmars aan de drie Oostelijke front-centra (Kiev, Moskou, Leningrad) gaat voort. In hun mars op Kiev zijn de Duitsers thans — aldus vermoedt Londen — de Dnjestr overgestoken (blz. 3). Maar dat is al zo vaak beweerd. In elk geval moeten ze dan nu beginnen met de Oekraïne. En vlak bij de mond van de Dnjestr ligt de havenstad Odessa.

Het front op Moskou houdt gelijke tred met dat van Leningrad. Weer kwam het bericht, dat de spoorlijn Smolensk-Moskou gebombardeerd is (blz. 1).

Het Finse leger helpt vanuit het Noorden. Men zegt, dat ze al 100 mijl op Russisch grondgebied gevorderd zijn (blz. 3). De Russen volgen een oude tactiek. Als de nazies eraan komen, graven ze zich in. Als de nazies voorbij zijn, vallen ze van achteren met bajonetten aan (blz. 1). Duitsland zegt, dat alles in de geschiedenis overtroffen wordt. Of het waar is? Enkele dagen geleden refereerden de Duitsers naar Tannenberg, waar ze in Augustus 1914 inderdaad een enorme overwinning op de Russen behaalden — toch verloren de Duitsers op den duur. Het is merkwaardig hoe deze krijg juist met de geschiedenis overtreft, maar frappante gelijkenis toont met vroegere oorlogen in Rusland.

Napoleons historie met den toenmaligen tsaar Alexander I verliep aldus: Alexander zocht vrede met den groten Westersen veroveraar (ook Stalin met Hitler). In 1807 sloten Alexander en Napoleon een vriendschapsverdrag, in 1812 verklaarden de twee vrienden elkaar oorlog (het 1939-pact van Hitler was in 1941 even dood als het 1807-pact van Nappie in 1812).

Het is goed de historie niet te vergeten. Twee grotere veldheren dan Hitler, Napoleon in 1812 en Hindenburg in 1914, hebben Rusland geïnvadeerd — beiden zonder succes. Zeker, de middelen zijn wel anders geworden, maar met de vooruitgang in vervoermiddelen verbeterde in West Europa ook het peil van de wegenbouw. In Rusland zijn daarentegen geen wegen, geen treinen en de rivieren liggen precies in de verkeerde richting, d.w.z. kunnen niet als weg gebruikt worden en dienen als prachtige obstakels.

De ideologie van deze oorlog is volkomen zoek. Vanmorgen komt het bericht, dat Rusland de „hand der broederschap" aan...... Polen heeft toegestoken: „Polen kan alleen als onafhankelijke staat bestaan door Rusland tot vriend te houden", werd verklaard (historie: drie Poolse delingen, roof van 1939 gingen vooraf, wie het Polen van vóór 1939 kent, weet hoe de Russen en Polen daar water en vuur waren). Blz. 3.

Lord Edward Halifax heeft een mooie rede gehouden: nooit vrede aan te zullen nemen uit Hitlers hand (blz. 1).

Over het Japanse kabinet (blz. 1). In verband hiermede zij nog verwezen naar het „Algemeen Politiek Overzicht", dat hierover handelt en de ommezwaai belicht van de Japanse politiek t.o.v. Duitsland en N.O.Indië.

SOVJETS GRAVEN ZICH IN.

Rode troepen, die zich hebben ingegraven, vochten vanuit afzonderlijke loopgraven, welke op de vossenholen van Wereldoorlog I gelijken. Zij boden op felle wijze weerstand aan de Duitse colonnes, die aanvallen in de richtingen van Leningrad, Kiev en Moskou. **Dit is de terugkeer naar de oude defensie-methode, waarbij de Russische infanteristen vallen in de gaten die zij hebben uitgegraven voor bescherming tegen de nazie-artillerie en luchtbombardementen en dan opspringen om de volgende golven van Duitse soldaten met de bajonet tegemoet te treden.**

Terwijl dit in militaire berichten van het front werd bericht, maakte een kort communiqué bekend, dat er nergens door de Duitsers degelijke voortgang werd gemaakt. Het officiële oorlogsbulletin zeide slechts, dat in elke voorname sector, de gebieden van Pskov en Porkhov voor Leningrad, Smolensk en Bobruisk voor Moskou en de Bessarabische sector, hevige gevechten voortduurden.

De Rode Generale Staf voegde hieraan toe, dat er geen veranderingen van betekenis plaats hadden in de stellingen van de troepen aan het front.

Gemeld wordt, dat regens Hitlers grotendeels gemechaniseerde strijdkrachten en duikbommenwerpers hinderen. De Russen deelde mede, dat deze natuurlijke omstandigheden met de woedende Russische weerstand den invaderenden nazies onmetelijk ongevenredige verliezen aan mensen kost.

Alle berichten zeggen, dat de Duitse bliksemoorlog voorlopig onvermijdelijk moet worden prijsgegeven, gedeeltelijk door het ongunstige weer en de scherpe Russische defensie-techniek. Een buitengewoon belangrijke bewering in het namiddag-communiqué van de Sovjets was, dat de Duitse penetratie in het centrum bij Smolensk, dat 250 mijl van Moskou verwijderd ligt, niet is uitgebreid. In dit gebied verklaren de Roden zonder ophouden de Duitse flanken aan te vallen, vooral de rechterflank.

Hier berichtten de Russen hevige gevechten in de buurt van Bobruisk, 150 mijl achter het punt van de nazie-saillante (inspringende deel) (Moskou, (AP) 18. 7).

TITANISCHE GEVECHTEN AAN HET OOSTFRONT.

Hitlers Hoofdkwartier deelde mede, dat een titanische strijd woedt aan het Oostfront, welke overal wordt omgezet in een Duitse overwinning. Het Hoofdkwartier zeide, dat deze strijd elke andere in de geschiedenis overtrof in snelheid en omvang. Het bulletin weerspiegelde nog steeds een ongereserveerd vertrouwen. Het deelde mede, dat reusachtige operaties in alle sectoren aan het Oostelijk front in het voordeel der Duitsers verliepen. Voorts zeide het, dat men een Russisch vliegtuigen-depôt met 150 (en niet 1500, zoals een telegram van gisteren meldde [wie weet is de buit aan paardenvlees dan ook wel minder!]) vliegtuigen veroverd had bij de opmars naar Leningrad. Roemeense berichten deelden mede, dat Duits-Roemeense strijdkrachten de Bessarabische steden Hoin, Soca en Orhei veroverden (Berlijn, (AP) 18.7).

MOSKOU-SMOLENSK SPOORWEG ONDER DE BOMMEN.

De Duitse luchtmacht rapporteerde een voortgezet bombardement op de Smolensk-Moskou spoorweg [250 mijl lengte]. Men beweerde, dat verschillende treinen werden vernield, andere ontspoord, terwijl de vliegeniers 9 Russische batterijen buiten werking stelden (Berlijn, (AP) 18.7).

EEN RUSSISCH LEGER VAN KINDEREN.

Duitse veteranen van vele bittere campagnes berichtten, dat zij een leger van kinderen ontmoetten in de streek van Leningrad ten Oosten van het Peipusmeer. De Duitsers deelden mede 4 compagnieën van de zogenaamde jonge communisten, meestal met de leeftijd van 16 of 17 jaar, te hebben gevangen. Deze zouden in Februari in militaire dienst zijn getreden.

De Duitsers beweerden aan het front ook steeds meer vrouwen te vinden onder de Sovjet-doden. Sommigen droegen burgerkleren, waaraan een militair karakter was gegeven door delen van legeruniformen. (Berlijn, (AP) 18.7).

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Een der meest belangrijke gebeurtenissen in de afgelopen week is de kabinetscrisis in Japan, welke een gevolg is van de Duits-Russische oorlog: maar waarvan de oplossing van een geweldige betekenis zijn kan voor het verdere verloop van de oorlog en wel heel speciaal ten opzichte van ons Nederlandse gebiedsdeel in de Oost, in verband waarmede reeds verwezen kan worden naar de berichten, dat de Amerikanen in de baaien van de Philippijnen al mijnen gelegd hadden en de regering in Nederlands Indië de verschillende petroleumgebieden voor vreemdelingen gesloten hebben.

Deze crisis kwam niet heel onverwacht. Reeds direct na de inval van de Nazies in Rusland, waarop blijkbaar de Japanse regering niet gerekend had, was er in de Japanse politiek een grote weifeling merkbaar; reeds liepen er geruchten, dat Yosuke Matsuoka zou aftreden. Doch in begin van deze week kwam het bericht, dat Japan nu definitief zijn agressieve houding had bepaald en dat deze niet zou gaan in de richting van de Sovjets, **doch naar Indo-China en wel met de bedoeling daar een sterke basis te hebben tegen Nederlands Oost Indië.** Maar toen kwam eensklaps het bericht, dat de premier Prins Fuminaro Konoye aan den Keizer het ontslag van het kabinet had aangeboden.

Wat was de achtergrond van dit spel?

De Japanners waren bitter gestemd, dat zij voor de tweede maal door Duitsland waren misleid. Het anti-komintern-pact, dat Japan in November 1936 tekende, werd te niet gedaan door het Duits-Russische pact van 1939. En nu, na eerst Japan gedwongen te hebben om met Rusland op 13 April van dit jaar een neutraliteitspact te tekenen, gaat Hitler zelf tegen Japan de strijd openen. Theoretisch waren de Japanners verplicht hun handen van Rusland, hun traditionelen vijand, af te houden en maar naar Duitslands pijpen te dansen met de Verenigde Staten in de Grote Oceaan.

In het nieuwe kabinet is Konoye zelf weer premier, terwijl voorts de helft van het kabinet uit generaals en admiraals bestaat — een sterk militair element dus.

In plaats van Matsuoka is Vice-admiraal Teijiro Toyoda als minister van Buitenlandse Zaken aangewezen, een figuur, die tot nu toe politiek althans weinig op de voorgrond trad.

De sterk agressieve figuur van den vorigen minister van Buitenlandse Zaken, Yosuke Matsuoka, keert niet terug en dit mag reeds als een overwinning beschouwd worden voor de Amerikaans-Engelse politiek.

Matsuoka bezocht in April jl. Berlijn en Rome en sloot op de terugweg het pact met Moskou. Matsuoka, een christen (methodist), geboren in 1880, verbleef van zijn 13e tot 22ste jaar in de Verenigde Staten. Hij is evenwel geen vriend van de Verenigde Staten. Hij is een eche Aziatische expansionist, een totalitariër.

In 1917 werd hij secretaris van den Minister van Buitenlandse Zaken; in 1919 Japans delegaat op de vredesconferentie te Versailles. Bij de behandeling van het Lyttonrapport over de Japans-Chinese oorlog in de Volkenbond, was Matsuoka chef van de Japanse delegatie; 43 naties veroordeelden daar Japan en Matsuoka vertrok.

Italië deed later hetzelfde met Ethiopië en Duitsland met alle bezette landen van Europa. Toen Matsuoka terug was in Japan, begon hij aanstonds met Japan onder de as te brengen door Buitenlandse Zaken te zuiveren van alle vrienden van Engeland en de Verenigde Staten.

Of deze politiek Japan gelukkiger heeft gemaakt? Economisch is het momenteel nog erger er aan toe dan welk bezet land ook. Japan is in de laatste jaren hard achteruit gegaan en het avontuur met China heeft het land gebracht aan de rand van de afgrond en de verbinding met de as heeft het land meer gekost dan het voordeel gaf. Italië heeft tenminste nog Griekenland gekregen.

En nu heeft het Nazie-Sovjet-conflict Japan zelfs nog uitgeschakeld als agent voor leveringen aan Duitsland via de transsiberische spoorweg. Japan kan nog bases geven voor Nazie raiders in de Grote Oceaan, maar voordeel heeft het daarbij niet. Wanneer Japan zelf er op uit zal trekken naar Singapore of Nederlands Indië, dan is de vrede in de Grote Oceaan verbroken. Wanneer het Rusland zal aanvallen, zal de Europese oorlog naar de Grote Oceaan worden overgebracht, want Engeland is thans een bondgenoot van Rusland.

Zou Japan de Russische haven Vladivostok gaan blokkeren, dan zullen er zeker moeilijkheden komen met Engeland, dat daarlangs Rusland voorziet en misschien nog wel met Amerika ook en zo heeft de nazie-invasie het gevaar van Amerika in de oorlog te betrekken, nog veel groter gemaakt; iets, wat op Duitse eis Japan steeds had moeten zien te voorkomen.

Bovendien zou een oorlog in de Grote Oceaan Japan onmiddellijk omringen met talrijke vijandige vliegtuigbases en de luchtmacht is Japans grootste zwakte.

Zo heeft de Nazie-aanval op Rusland Japan dieper in de put gebracht dan het land al was.

Van een zee-oorlog, waarin Japan sterk moet zijn, daar het de **derde zeemogendheid** ter wereld is (1 en 2 resp. Groot Britannië en U.S.A.), zal de strijd in de Grote Oceaan tegen Rusland, Engeland, de Verenigde Staten en misschien nog wel een **luchtoorlog** worden.

En zelfs wanneer de Nazie-contrôle zich zou gaan uitstrekken over Rusland en Siberië, dan zal Japan een oorlogsmachine naast zich hebben gekregen, sterker dan de Russen en wellicht zal Hitler dan nog verder teruggaan in de historie en gelijk hij nu teruggekomen is op zijn natuurlijken vijand: het communisme, uit zijn boek „Mein Kampf" van twintig jaar geleden, dan 40 jaar teruggaan naar den Duitsen Keizer, die toen op Japan wees als het gele gevaar, dat het Westen bedreigde.

Nederland.

KONINGEN EN STAATSHOOFDEN ZATEN BIJEEN.

Er was receptie bij het Britse Koningspaar in Buckingham Palace. Koningin Wilhelmina en Prins Bernhard waren onder de aanwezigen; evenals Koningin-Moeder Maria en Koning Peter II van Joegoslavië, Koning Haakon en Kroonprins Olav van Noorwegen, President Benesj van Tsjechoslowakije en Mevrouw en de Poolse President met ega.

MR. J. J. SCHOKKING †

Thans wordt bevestigd het overlijden van **Mr. J. J. Schokking**, oud-dominé, oud-burgemeester, oud-staatsraad, oud-minister van justitie. Bekend Christelijk-historicus.

HONGER EN PASSIEVE WEERSTAND.

Hier wordt een druk bezocht Congres der grote Internationale Transportarbeiders Federatie gehouden. Er zijn dan allerlei rapporten ingediend en behandeld die onder andere zich bezig houden met restanden in de verschillende landen. Wat Nederland betreft werden vele mededelingen gedaan, waaraan de volgende zijn ontleend: de Duitse autoriteiten dwingen de Nederlandse arbeiders in Duitsland en bezette gebieden te gaan werken. Wanneer zij onwillig zijn immers krijgen zij niet alleen geen enkele hulp in Nederland, doch zelfs worden zij beknibbeld op de distributie-kaarten voor hen, hun vrouw en kinderen. Nieuwe distributiekaarten kunnen zij alleen in Duitsland krijgen. Over het algemeen wordt de voedselsituatie in Nederland in snel tempo aanmerkelijk slechter dan zij reeds was. Er heerst honger en ondervoeding. Vooral het brood wordt steeds slechter. Arbeiders die vroeger vier sneden brood mee naar hun werk namen, nemen er nu acht mee, doch zij blijven hongerig. Vlees is op de distributiekaarten dikwijls niet te krijgen, doch die kaarten verlopen niettemin aan het eind van de week. Vrouwen staan dikwijls reeds om vier uur 's morgens in de rij voor aardappels, de goede soorten gaan naar Duitsland; die voor Nederland overblijven zijn van zo slechte qualiteit dat ze „N. S. B. ers" worden genoemd. („van buiten zwart, van binnen rot"). Het loon houdt geenszins gelijke tred met de stijgende levensstandaard. Doch enkele groepen arbeiders worden bevoorrecht: beambten en ambtenaren en overheidswerklieden wier werk van essentiële betekenis is voor de Duitse administratie; land- en tuinbouw-arbeiders die moeten zorgen dat het voedsel dat naar Duitsland wordt gevoerd, er op tijd is en de 50.000 Nederlandse metaal-arbeiders die gedwongen zijn voor de Duitse oorlogsmachinerie te werken. De passieve tegenstand in arbeiderswoningen wordt er dan ook niet minder op. Deze uit zich bijvoorbeeld in deze duidelijke feiten: al het werk dat Nederlandse metaalbewerkers in Duitsland uit handen geven moet zorgvuldig door Duitsers worden gecontroleerd (dikwijls zijn schroeven en andere onderdelen héél losjes bevestigd) en: de arbeidsproductiviteit in de Nederlandse industrie is- bij een zelfde aantal werkuren- met ruim 23 procent gedaald.

Het Agrarisch Nieuwsblad (N.S.B.) van 16 Juni deelt mede dat **twee treinen per dag met Nederlandse vruchten en groenten naar Duitsland gaan:** een vroege en een late.

ARUBA.

WANNEER MUZIEK IN DE MUZIEK-TENT?

Meer dan een jaar geleden heeft een van de vele comité's, die Aruba gekend heeft, met veel moeite geld bijeen weten te krijgen om een muziektent op Oranjestad te bouwen en met evenveel moeilijkheden werd deze tent geopend......

Bij deze gelegenheid speelde de Banda San Miguel vrolijke stukjes voor het publiek, dat buiten het park mocht staan luisteren...... „Met het oog op het meisje", zei ons een politieman, „is het park steeds gesloten."

Na dit heugelijk feit van de opening is er nooit meer een muziekcorps in de tent geweest. De tent staat nu meer dan een jaar als een „pronk-stuk" in de bloemetjes, zoals in Nederland ter ere van een burgemeester een „herdenkings-bank", waarop niemand het wagen zal te gaan zitten......

Wanneer wordt er nu weer eens gespeeld? vraagt het publiek. De Banda San Miguel is te bescheiden om zich ongevraagd in de tent te dringen. Hoe het ook in hun lijn moge liggen, de spelers zijn geen mannen, die gaarne van de hoge toren blazen en eerste viool wensen te spelen. Ze wachten op een initiatiefnemer, dat eens flink de grote trom roert en mensen bij elkaar weet te trompetteren om bv. een maandelijkse muziekavond te organiseren, hetgeen ongetwijfeld het nogal saaie Playa-leven zal opvrolijken.

Wie neemt het initiatief? Het Gouvernement zelf zou ook wat in die richting iets kunnen doen en op die manier bv. ons Arubaans volkje de liefde tot de muziek en het vormen van Banda's aanwakkeren.

We hopen dan, dat als er in de tent gespeeld wordt, het park „met of zonder het oog op het meisje" voor het publiek geopend zal zijn.

PAROCHIE ST. THERESIA.

Na de „finishing touches" door de heren C. Peeren en Emmanuels, is de plaatsing van het Nieuwe Hammond-orgel klaar gekomen. Zondag as. zal het onder alle H. Missen bespeeld worden en wel door de organisten Lucy Marten en Agnes Boskaljon.

De plechtige inzegening zal op een nader te bepalen datum plaats vinden. Sr. Silvestrina hoopt spoedig het Arubaanse dameskoor met nieuwe zangeressen aanmerkelijk versterkt te hebben, terwijl de pastoor reeds pogingen aanwendt om een parochieel mannenkoor te vormen.

POLITIERAAD.

Woensdagavond 16 Juli kwam de Politieraad bijeen onder voorzitterschap van Gezaghebber Isaac Wagemaker en met Dr. A. Dussenbroek als landraad en de Hr. Bouman als secretaris. Besproken en aangenomen werd een keur, zijnde toevoeging op artikel 126 politiekeur luidende dat „De electrische installaties aan zodanige eisen moeten voldoen, dat zij op of vanwege het plaatselijke hoofd van politie te bepalen wijze beproefd geen storing veroorzaken voor radio-ontvangers".

Een tweede keur werd vervolgens behandeld en aangenomen, nl. keur op „Vlees en geslacht". Bij de rondvraag werd de veel besproken watergeschiedenis door Dr. Dussenbroek aangeraakt waarop de Voorzitter mededeelde, dat de nieuwe destillatie-inrichting gereed is en dat deze tegen midden September uit Engeland wordt verwacht. De oorspronkelijke installatie verscheept met de „Simon Bolivar" ging verloren. De Lago helpt het Gouvernement thans met tachtig ton water per dag, maar de watersituatie blijft heel moeilijk, vooral met oog op de brandbestrijding.

De voorzitter deelde verder mede, dat frère Appolinaire in Augustus met zijn wichelroede en andere magnetische apparaten komt om de veelbesproken zoetwaterstroom onder Aruba te ontdekken. De voorzitter zei verder, dat het gouvernement een uitgave van ƒ 5.000 à ƒ 30.000 voor de proefnemingen volkomen gerechtvaardigd is. De Gouverneur heeft te kennen gegeven persoonlijk deze proefnemingen bij te willen wonen.

De heren spreken hun teleurstelling uit over de geringe belangstelling voor de Politieraad, wat den voorzitter de verzuchting ontlokt **„Men is hier te laks op Aruba"**.

Daar er niets meer te behandelen was, sloot de voorzitter de vergadering.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op: Juni 30 Volney, Marie Angela echtg. v. Clauzel, R. E. z; Juni 30 Polanco, Ernestina echtg. v. Guerrero, N. z; Juli 2 Croes, Carmen Felepina echtga v. Oduber, U. z; Juli 5 Kelly, Juliana Viola echtg. v. Dijkhoff, V. S. z; Juli 4 Maduro, Regina echtg. v. Croes, F. z; Juli 2 Ernando, Olimpia echtg. v. Diaz, C. d; Juli 7 Tromp, Petronilia echtg. v. Figaroa, A. d; Juli 7 Croes, Faustina echtg. v. Henriquez, J. C. z; Juli 5 Lacle, Estephanita echtg. v. Croes, J. B. d; Juli 6 Rafiñe, Maria echtg. v. de Cuba, Th. d; Juli 8 Albertsz, Maria Olinda echtg. v. Croes, J. d; Juli 7 Snik, Juanita z.

Overleden op Juli: 3 Tromp, Petra Virginia 1 j.; 5 Matos, Florentina 15 d.

Ondertrouwd op Juli: 3 Gonsalves, Peter en Harms, Berta; 3 Werleman, Rufino en Tromp, Anna; 3 Hill, Sebastiano en Giel, Faustina Valentina; 4 Rustveld, Julius George Eugene Frederik en Boekhoudt, Petra Cira; 8 Potts, George William en Vautrain, Claire; 9 Maduro, Leoncio en Tromp, Johanna Syra.

Getrouwd op Juli: 5 Charles, Duncan Hammedatha en Phipps, Frances; 8 Halman, Emilio Emanuel en James, Lambertina Aspasie Scolastique; 9 Veghte, Arthur Dundon en Eberhard, Anne; 9 Potts, George William en Vautrain, Claire.

BONAIRE.

LANDRAAD GERHARTS HERKOZEN.

Dinsdag jl. vond op Bonaire verkiezing van een Landraad plaats in de plaats van den Heer L. D. Gerharts. Na een hevige actie meldden zich 64 kiezers aan om hun stem uit te brengen. Het resultaat was, dat de heer Gerharts 34 stemmen behaalde, de heer M. L. Booi 28, terwijl 2 stemmen ongeldig waren. De heer Gerharts is dus herkozen.

CURACAO.

RECEPTIE FRATER ARTHUR.

Er zij nog even herinnerd aan het feit, dat Frater Arthur van het St. Thomascollege vandaag zijn 25 jarig kloosterjubileum viert.

Vanmiddag van 17-18 uur is er gelegenheid den Frater te complimenteren.

DE APOSTOLISCH VICARIUS OP REIS.

Maandag as., zal Z.H.E de Apostolisch Vicarius voor enige dagen naar Aruba vertrekken. Vrijdag hoopt hij weder terug te zijn.

Tijdens zijn afwezigheid zal de Hoogeerwaarde Pater Irenaeus de Bruyn O.P. als Provicarius de lopende zaken behartigen.

GESLAAGD JEUGD-CONCERT IN THEATER BRION.

De belangstelling voor de Jeugd-Concerten van het Curaçaos Philharmonisch Orkest stijgt. De overvolle zaal gisteravond gaf hiervoor het beste bewijs en moge voor de Orkestleden een aansporing zijn om hun streven om der jeugd meer liefde voor muziek bij te brengen, voort te zetten.

Het programma was gelijk aan dat van het vorige Concert, dat reeds besproken werd. En hoewel het pianoconcert van Mozart en de Symphonie van Beethoven voor de jeugd (men is nog maar pas met deze concerten begonnen) wel wat te zwaar zijn, werd er toch met grote belangstelling en waardering geluisterd.

De solist van dit concert was de heer Ch. Engels, die een prachtige vertolking gaf van dit piano-concert van Mozart en ons deed genieten van zijn muzikale voordracht en technisch kunnen.

Er was nu wel een beter samenspel van solist en orkest. Alles bijeen was het een mooie avond voor de jeugd en het is te hopen, dat de opvoeders de belangstelling voor deze paedagogische concerten zullen blijven aanmoedigen.

HET RODE KRUIS.

Zondag 20 Juli as. 9 uur zal de transport colonne verzamelen in de Centrale Hulppost voor het uitreiken van Diploma's en een pionier-oefening.

Tenue: Zonder velduitrusting en kwartiermuts meebrengen.

ATHLETIEK-WEDSTRIJDEN.

Morgen zullen de leden van Boca Junior, Caribbean en Tropiaal een athletiekdag houden. Om 15 uur zullen zij op het terrein van de Katholieke Sport Centrale hun kunnen ten beste geven.

De entrée's zijn zo laag mogelijk gesteld. Aan de ingang van het terrein kan men kaartjes kopen.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Del Pueblo.

Punda: Juliana.

GENEESKUNDIGE DIENST.

„De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen: van 19 Juli 18 uur tot 20 Juli 20 uur door den gouvernementsgeneeskundige: E. van der Kuyp, Park Hotel (Frederikstraat 84), Telefoon no. 2331."

PAUSELIJKE ACADEMIE VAN WETENSCHAPPEN.

Braziliaans geleerde tot lid benoemd.

In dit illuster college zijn benoemd: Henry da Rocha, directeur van het Biologisch instituut in San Paulo, Brazilië, en Alfred Ursprung, hoogleraar aan de universiteit van Fribourg, Zwitserland.

HAITI'S ZAAKGELASTIGDE BIJ H. STOEL.

Marius Geronazzo, voormalig raadsheer van de Haitiaanse legatie in Rome, is thans benoemd tot Chargé d'affaires van Haiti bij de Apostolische Stoel.

Politiek en Oorlog

GEDEELTELIJKE EVACUATIE VAN NOORDAMERIKAANSE AMBASSADE UIT MOSKOU.

De Ambassadeur der Verenigde Staten Laurence A. Steinhardt bleef met voornaamste leden van zijn Staf te Moskou, terwijl een gedeelte van het personeel der U.S.A.- Ambassade vertrok naar Kazan, de hoofdstad van de Tataarse Republiek aan de Wolga op 450 mijl ten Oosten van Moskou. 10 jongere officieren en 9 klerken vertrokken gisterenavond per trein. Het vertrek werd beschreven als een ... oorlogs - voorzorgsmaatregel. (Moskou, (AP) 19. 7).

DE STRIJD AAN HET OOSTFRONT GEDURENDE DE NACHT.

Het Russische comuniqué van hedenmorgen luidde als volgt: „Gedurende de nacht van 18 Juli ... onze troepen de koppige strijd ... in de richtingen van Polensk, ..., Smolensk en Bobruisk. ... de afgelopen nacht opereerde onze luchtmacht tegen vijandelijke gemotoriseerde en gemechaniseerde troepen en vernielde Duitse vliegtuigen op hun velden. Ter aanvulling van onze ..., die werden gemeld, vernielde ... luchtmacht op 16 en 17 Juli 39 vijandelijke vliegtuigen.

Onze verliezen bedroegen 16 vliegtuigen gedurende dezelfde periode. Gisteren vernielde onze luchtmacht ... vijandelijke vliegtuigen." (Moskou, ... 19. 7).

SOVJETS EN POLEN WORDEN VRIENDEN.

Een verklaring van het Sovjet-Informatiebureau luidt als volgt: „De volken van de Sovjet-Unie ... en de hand van vriendschap en ... ederschap aan het Poolse volk in ... m van de uiteindelijke overwinning ... den gemeenschappelijken vijand." ... der zegt de verklaring, dat de Sovjet-oorlog tegen Duitsland de echte vrijheid zal brengen." De beweging voor bevrijding van het Poolse volk van ... Duitse fascistische juk is onlangs ... gebreid. Polen kan als onafhankelijke staat bestaan slechts door vriendelijke relaties te onderhouden met de Sovjet-Unie". (Moskou, (AP) 19. 7).

EEN RUSSISCH LEGER VAN ... MILLIOEN STAAT GEREED ACHTER MOSKOU.

Een as-diplomaat, die te Moskou ... gestationneerd tot het uitbreken ... de oorlog, deelde mede,dat nog ... Russisch leger van 4 millioen man ... chtte langs een linie achter Moskou. ... raan voegde hij toe, dat deze strijdmacht een geheel andere was dan het ... ssische leger in het Verre Oosten en ... arschijnlijk tegen de Duitsers in het ... d zal worden gebracht als Moskou ... naderd wordt. (Istanbul, (AP) 19. 7).

RUSSISCHE ZELFMOORD - AFDELING.

Een Duitse eenheid welke opereert ... de streek bij Leningrad deelde mede, ... t men een Russische zelfmoord-afdeling had ontmoet en vernield. Deze afdeling was speciaal georganiseerd voor het ondernemen van ... hopige ondernemingen. De Russische afdeling hield zich schuil in de ... ssen en viel dan de Duitse gemotoriseerde colonnes aan. De Duitsers deelden mede, dat de bossen vol mijnen lagen en de zelfmoordenars gewapend ... aren met automatische pistolen, bijlen ... flessen met invretende zuren. Het ... itse bericht deelde mede, dat de bossen werden platgeschoten met de artillerie en slechts enkele overlevenden werden gevangen genomen. (Berlijn, (AP) 18.7).

VATICAAN GAAT AMERIKAANSE EIGENDOMMEN BESCHERMEN.

Daar de verhouding tussen de Verenigde Staten en Italië steeds slechter wordt, neemt het Vaticaan de nodige maatregelen om de eigendommen van de Amerikaanse religieuze instellingen te beschermen. In het bizonder strekken deze bemoeiïngen zich uit tot het bezit van de „Knigths of Columbus", dat bestaat uit verscheidene liefdadigheidsinstellingen en sportorganisaties, colleges, scholen, en kloosters.

NAZIES VOORBIJ SMOLENSK.

De Duitse radio zond het communiqué van het Hoofdkwartier uit in een speciale bekendmaking, welke zeide dat een doorbraak in de sterk gefortificeerde Stalin-linie tussen Mogilev en Vitebsk is uitgebreid tot voorbij Smolensk. Hoewel Smolensk koppig door de Russen verdedigd werd, werd de stad op 16 Juli genomen. Alle aanvallen van de Russen om de stad te heroveren, zouden zijn mislukt. (Londen, (AP) 18.7).

FINSE LEGER MAAKT VOORTGANG.

Het Finse leger is tot een diepte van 100 mijl op Russisch gebied doorgedrongen en op sommige punten heeft het de terugtocht van Russische eenheden afgesneden. Gezegd werd, dat vorderingen werden gemaakt bij het Ladoga-meer (Helsinki, (AP) 18.7).

DE DUITSERS VANGEN VROUWEN!

Het DNB deelde mede, dat een geheel bataljon vrouwen der Russische strijdkrachten bij de opmars naar Leningrad onder de 3000 gevangenen behoorde, welke door de Duitsers werden genomen (Berlijn, (AP) 18.7).

NIEUWE BRITSE VLOOTSUCCESSEN.

De Britse Admiraliteit gaf een communiqué uit, dat als volgt luidde: „Onze duikboten in de Middellandse Zee behaalden nieuwe successen tegen de vijandelijke zeeverbindingswegen. Een voorraadschip, geëscorteerd door Italiaanse torpedojagers en vliegtuigen werd door torpedo's getroffen en is waarschijnlijk tot zinken gebracht. Een convooi, bestaande uit een schoener en drie grote kaïken [Turkse zeilboot], alle met Duitse troepen, olie en ammunitie aan boord, werd onderschept en alle vier schepen werden tot zinken gebracht.

Behalve dit convooi werden nog een schoener en twee kaïken met Duitse troepen en militaire voorraden tot zinken gebracht. Beide schoeners en de vijf kaïken voeren onder Duitse vlag" (Londen, (AP) 18.7).

FILM

De Witte Non (Roxy). Deze film wordt in de advertenties aangekondigd als een „gigantisch schouwspel", „waar iedere katholiek van zal genieten". Als men zo'n aankondiging leest voor een film met een naam als „De Witte Non", houdt men zijn hart al vast. Want het leven der nonnen is gigantisch: haar algehele zelfovergave, het offeren van alles wat voor een vrouw aantrekkelijk is, het verlaten van huis en haard, het offeren vaak van gezondheid en leven, het zich overgeven aan God op een wijze zoals men in de wereld niet bevroeden kan, dat is gigantisch - maar van een andere grootsheid dan op een film kan worden uitgebeeld. Deze film is een persiflage van het leven der nonnen.

Deze film is echter niet anti-katholiek bedoeld. Maar de fabrikanten hebben hier naar een onderwerp gegrepen, dat zich al heel moeilijk voor verfilming leent. Korte films naar de werkelijkheid, zoals bijv. in de voor-film over het klooster op de St. Bernard enkele weken geleden, vallen nog maar juist binnen de grens. Een langere film moet om de spanning gaande te houden nu eenmaal op effect berekend worden. Het kloosterleven, geconcentreerd als dat is op het hoogste zieleleven leent zich daar totaal niet voor. Als er dan nog een tikje romantiek door geweven moet worden, loopt het uit op een groteske mislukking, ook al is het spel, zoals in „De Wite Non", op zichzelf genomen, goed.

Het gaat hier niet om de technische zijde der zaak, die wel goed is; het gaat er hier zelfs niet om, of het verhaal dat achter deze film als leidraad gediend heeft waar kan zijn (dat kan inderdaad), maar het gaat erom, of dit soort films nu enig nut hebben. Voor katholieken is het een ergenis dit soort films bij te wonen; voor niet-katholieken die altijd nog behept zijn met ideeën van liefdesgeschiedenissen in kloosters — gelukkig zijn dat alleen een bepaald soort niet-katholieken — werken deze films verwarrend. Niet dat wij, katholieken, bang zijn, dat door deze triviale film het kloosterleven zou worden omlaaggehaald. Integendeel, het is niet aan te nemen, dat er iemand is, die veronderstelt, dat deze film ook maar iets met het kloosterleven uitstaande heeft, nog afgezien van de fouten en onmogelijkheden, die vertoond worden (het aannemen van de sluier wordt sacrament genoemd; een non krijgt permissie om met een minnaar op haar eentje in de tuin te gaan; verschillende liturgische flaters tijdens de kerkdienst e.d.) en die juist bij mensen, die minder op hun qui vive zijn, zoveel onheil stichten. Met het catholicisme heeft deze film geen grein uitstaande, nog niet eens met christendom. Of is het in een tijd, waarin de mensheid gebukt gaat onder een oorlogsgruwel als de tegenwoordige, goede vorm om een film te vertonen, waarin over het uitbreken van een oorlog moppen getapt worden en het vergeleken wordt met een gang naar den tandarts?

Het vertonen van zo iets, opgesmukt met een scène uit een concentratiekamp, pikant gemaakt door een liefdeshistorie, waarin een knappe „non" een rol speelt, alles overgoten met een sausje smakeloze sentimentaliteit, is laag.

Deze film wordt aangekondigd als een katholieke film. Hiertegen moet met nadruk worden geprotesteerd. Of bestaat het catholicisme dan hierin, dat men met hemelse ogen kruisjes bij dozijnen slaat en alle wanden van heiligenprenten voorziet, en een collier met een kruisje een „talisman voor een good lot" noemt? Zeker, het komt voor, dat mensen de dingen zo beschouwen, maar dit is niet wat de Kerk leert. Velen zullen misschien ook van deze film thuis komen en ontroerd zijn. De fabrikanten zijn wel zo handig om hun films van zoveel emotie-wekkende tafrelen te voorzien, dat hun films publiek blijven trekken. Wie er met deze gevoelens vandaan komt, gelieve zijn emoties eerst te laten afkoelen en naar het werkelijke leven der nonnen te zien. Dan is de conclusie, dat deze film door wat erin gezegd en vertoond wordt betreffende de oorlog plat is, en voor de rest is zij niet gigantisch, niet katholiek, maar louter bespottelijk.

Road to Singapore (Cinelandia). Vol illusie einde van de week op „weg naar Singapore"; hevig gedesillusioneerd „de weg terug"!

De exotische schoonheid van Dorothy Lamour (is zich hiervan wel wat al te bewust!), gecombineerd met de romantische titel van deze Paramount-film en de advertenties hieromtrent, wettigden een gezond optimisme. Het zal echter wel zéér lange tijd geleden zijn, dat zoveel „belachelijke" nonsens in elkander werden geflanst, alhoewel niet ontkend kan worden, dat men enige ogenblikken hartelijk kan lachen! Behalve van enige aardige liedjes en heel veel schone zuidelijk- „beweeglijke" danseresjes à la Bali-Bali, kan van de inhoud niet veel gezegd worden, aangezien die vrijwel geheel ontbreekt. De vreselijk zoete „crooner" Bing Crosby, als „band"-zanger nog te slikken, was, sentimenteel „croon"-ende hangende over de railing, ... wat erg machtig. Bob Hope, zijn partner, heeft ongetwijfeld talent voor geestige rollen.

Mochten de Japanners op een dergelijke wijze op „weg naar Singapore" gaan, Engeland kan dan voorlopig nog gerust zijn, daar er dan wel eens velen onderweg zouden kunnen blijven steken (neem het ze kwalijk)!

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Bami.
Morgen: Bruine bonen garni.
Maandag: Varkenscarbonade, geb. aard., doperwten.

Agenda:

Zaterdag, 19 Juli 20.30 uur
3e Opvoering van „De zaak Peggy Smith".

Maandag, 21 Juli
19.30 uur: Competitie biljarten „B" klasse.
20.15 uur: Schermafd. Sportclub „Asiënto" in het repetitielokaal.

Dinsdag, 22 Juli 19.30 uur
Competitie biljarten „C" klasse.

Woensdag, 23 Juli 19.30 uur
Competitie biljarten Hoofdklasse.

WACHTDIENSTEN.

Zaterdag & Zondag, 19 en 20 Juli 1941

Telegram Afdeling:
19/7: Hr. Schaap, tel. 547, Amalia van Solmslaan 4.
20/7: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.
Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Wortel, tel. 448, Bernhardlaan 5.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Het Britse nieuwsagentschap deelde mede, dat volgens een communiqué van het Duitse Hoofdkwartier de Duitsers en Roemenen de Dnjestr op verschillende punten hebben overgestoken.

Uit Vichy wordt vernomen, dat de Fransen onderhandelingen zijn begonnen met de Britten over de evacuatie van vrouwen en kinderen uit het belegerde Frans Somaliland. Men gaf te kennen de hoop te hebben opgegeven, dat de kolonie het nog langer zal kunnen uithouden tegen de Britse en Degaulle-blokkade.

Tokio meldt, dat enkele Japanse Ambassadeurs waarschijnlijk hun ontslag zullen aanbieden.

„Exchange Telegraph" meldt uit Istanbul, dat onder leiding van de Duitse Generale Staf in Bulgarije militaire voorbereidingen worden getroffen, niettegenstaande de ontkenningen uit Sofia. Ook worden de defensies langs de grens met Turkije versterkt.

Moskou meldt, dat Russische guerillatroepen een uitgebreide oorlog voeren achter de Duitse linies. Men rapporteerde de herovering van twee steden, welke werden aangeduid als **Sh.** en **Z.** De Russische cavalerie zou actief deel nemen aan de campagne in samenwerking met tanks. Gezegd werd, dat de snelheid en beweeglijkheid van de cavalerie zo groot is, dat de afdelingen soms het uiterlijk aannemen van divisies en de divisies lijken op een legercorps. Een cavalerieregiment zou een Duitse Staf hebben gevangen genomen.

Stamverwanten in Zuid Afrika publiceren Bloemlezing Nederlandse Dichtkunst.

„Hollands Helicon".

In het Europese Nederland, dat blijkt telkens uit de berichten, die hierover in deze courant verschijnen, gaat het litteraire leven zijn gang. Nieuw verschenen boeken kwamen evenwel nog niet over en het is dus niet te zeggen, of de tijdsomstandigheden zich in deze kunstuitingen zo sterk weerspiegelen als op een schilderijententoonstelling, die dezer dagen in Londen is gehouden en waar men doeken te zien kreeg, die als titels voerden . „Londen Kids don't cry", „Home Guard", „Deep Shelter 1940", „Convoy" e.d. Of om dichter bij huis te blijven: zoals die zich ook weerspiegelen in verschillende bijdragen in „De Stoep".

Hoe dit ook zij een groep Nederlandse dichters, die in Zuid Afrika woonden, dan wel daarheen vluchtten, hebben het plan opgevat en ten uitvoer gebracht een gedichtenbundel uit de Nederlandse en Vlaamse litteraturen samen te stellen. Het is wel typerend voor de saamhorigheid van het Nederlandse taalgezin, dat het niet een overzees Nederlands gebiedsdeel is, maar vreemde bodem, Zuid Afrika, waar dit mooie werk is verschenen: **Hollands Helicon, een keur uit de Nederlandse en Vlaamse dichters vanaf 1900, verzameld en ingeleid door Dr. Willem Loeb**, uitgegeven bij J. L. van Schaik, Pretoria, kost 6 shilling.

[Op Vaderlandse bodem, in N.O. Indië, verscheen ongeveer tegelijkertijd een soortgelijke bundel „Holland, mijn Holland," een greep uit de gehele Nederlandse letterkunde.].

166 mooi gedrukte bladzijden in zwaar linnen band. Daar ligt een bloemlezing, uit de jaren, die voorafgingen aan het moment, dat Nederland verscheurd werd. De keuze is zodanig, dat de bloemlezing uit de gedichten van de keur onzer dichters, tot in het nageslacht getuigenis zal afleggen van de liefde tot taal en land.

Dr. Willem Loeb is een oud-Hagenaar, die sedert 1938 in Pretoria woont. Bij het samenstellen werd hij bijgestaan door den bekenden Willem Hessels (pseudoniem voor H. A. Mulder), die reeds jarenlang als letterkundige in Pretoria woont maar nog regelmatig publiceerde in de Protestants letterkundige tijdschriften in Nederland.

Het boek zelf, niet toevallig gedateerd op 31 Augustus 1940, is opgedragen aan de nagedachtenis van **Menno ter Braak, E. du Perron** en **H. Marsman** en **„van hen, van wie wij het niet weten!"** Ontroerend is zeker, dat het naar alle waarschijnlijkheid laatste gedicht van Marsman, nog gepubliceerd in „De Stem" van de zwarte Meimaand 1940, is opgenomen. Daar het hier nog niet bekend is, volgt Marsmans laatste gedicht hier geheel.

DE WANHOOP.

De wereld werd woest en leeg
Als eenmaal vóór het begin;
Als een haren zak was de lucht
Die over de ruimte hing;
Ziek van regen, van sneeuw en dooi,
Viel de duisternis neer in de stad
En drong in het brein van den man
Die aan walging en wanhoop ten prooi,
Naar het einde te luisteren lag
Dat daalde in de wintersche stad.

Waarheen, o brandende ziel,
In het branden van de woestijn?
Zou er nergens een bron of een palm
Noch de zweem van een schaduw zijn?
Niets dan loodrecht de zon op het (hoofd,
In den schedel het kokende tin,
In de leden ziekte en dood?
Moet dan elke stad aan de kim
Die vlamt in het avondrood
Met de morgen vervlogen zijn
Als een schim, een luchtspiegeling?

Hoe suisde het bloed in zijn hoofd.
Van den doodslag en broedermoord!
Doch zoozeer zijn leven en dood
Elkanders kiem en geslacht
Dat toen ov'ral de kreet werd gehoord
Dat de mens op zijn uiterste lag.
De aarde in haar barensnood
Aan volkren het leven gaf
Die in 't aangezicht van den dood
— Of er einde noch ondergang was —
Zouden strijden om glorie en brood.

Waar eenmaal de engel des doods
Langs de nachtelijke muren schreed
Om te vrijwaren alles waar joodsch
Het bloed aan de deurposten kleefd' —
Sluipen thans door de kreunenden (nacht
Hyena's en jakhalzen rond
In het schroeiende spoor van den dood;
En de brandende stad van den nacht
Rookt van het bloed van den Jood.

Alles immers is beter dan dit!
Zou ons hart niet moeten vergaan
Van wroeging en schaamte, dat dit
Ongestraft kan bestaan?
Want geen onzer heeft iets gedaan
Om met zijn bestaan te bezweren,
Dat er bloed aan de handen klit
En het tuig uit de onderwereld
De vulkanische tronen bezit.

Heeft deze overgevoelige, onrustige geest zijn noodlot op de vlucht door een nazie-bom getroffen te worden, voorvoeld? Ook van andere gedichten van deze bundel zou men zulks zeggen: Marsmans „Dies Irae" en A. Roland Holsts „Zwaar weer op til". Dit is de laatste strophe:

De ophanden storm zal hol ontruischen
als straks het ondergraven kruis
omver zakt, en de hakenkruisen
zijn stukgerateld, en het Huis
Europa puin is — Heerscht, fanatisch
aanbeden, in een stalen kou
de maansikkel dan aziatisch
boven Moscou?

Al mogen de scheppers van de Nederlandse letterkunde geknecht worden in hun uitings- en bewegingsvrijheid door de nazies, al mogen ook verschillenden, als zij wien „Hollands Helicon" werd opgedragen, ten offer zijn gevallen, het werk van hun geest is het onvervreemdbaar eigendom van ons volk. De keuze van dichters en gedichten is, als bij elke bloemlezing natuurlijk subjectief maar hier zijn de dichters: Boutens, Henriette Roland Holst, Adriaan van Oordt, Karel van de Woestijne, J. H. Leopold, Frans Bastiaanse, Adama van Scheltema, Jeanne Kloos, A. van Collem, Speenhoff, van Eyck, A. Roland Holst, Adwaita (Dr. J. A. der Mouw, † 1919), Jan Greshoff, Jan van Nijlen, Geerten Gossaert, J. C. Bloem, Jac. Israel de Haan, Jan Prins, Balthazar Verhagen, Th. van Ameide, Willem Elschot, Aart van der Leeuw, Jacq. van der Waals, René de Clercq, Willem Loeb, Willem de Mérode, Weremeus Buning, M. Nijhoff, Victor van Vrieslandt, J. J. van Geuns, Albert Besnard, Urbain van de Voorde, H. Marsman, J. Slauerhoff, Marnix Gijsen, Anthonie Donker, W. van den Aker, A den Doolaard, Anton van Duinkerken, Jan Engelman, Mien Proost, E du Perron, Maurice Roelants, Hendrik de Vries, Richard Minne, Theun de Vries, Reimond Herreman, Willem Hessels, G. Kamphuis, Jan H. Eekhout, A. J. D. van Oosten, H. M. v. Randwijk Ed. Hoornik, Chr. de Graaf, Joh. de Molenaar, Finus M. P. Oosterhof, G. Achterberg, Bertus Aafjes, L. P. J. Braat, Han G. Hoekstra, Truus Gerhardt, Nes Tergast en M. Vasalis.

Het is een lange lijst van 64 dichters, die hier opgesomd wordt omdat het moeilijk is in verbinding te komen met Zuid Afrika en een prospectus aan te vragen.

De enige opmerking, die ons van het hart moet, is dat zo weinig jonge katholieke dichters vertegenwoordigd zijn.

Van elken dichter zijn enkele specimina opgenomen. De inleider, Dr. Loeb, noemt zijn werk een „tijdboek", omdat bij de keuze der gedichten de tijdgeest een groter rol speelde dan in vroegere bundels noodzakelijk was. Goed, noem het dan een tijdboek, en laat de oorlog of de invasie den samensteller bij de keuze beïnvloed hebben, wijselijk heeft hij niets genomen van wat na deze gebeurtenissen is tot stand gekomen en nog niet gelouterd is, of door lieden gedicht werd, die het slechts tot dichten brachten, nadat de stem der critiek in het moederland gesmoord was. Dat de samensteller dan ook bijvoorbeeld uit de rijkdom van gedichten, die Van Eyck heeft geschonken, „Aan Holland" koos en van Hendrik de Vries „Geboorteland" heeft genomen, verhoogt eerder de waarde van het boek. De gedichten willen Nederland weer doen leven voor ballingen en uitgewekenen. Dat doet „October" van Bastiaanse, als het de weiden laat zien. Dat doet „In de morgen" van Adama van Scheltema. Dat doen „Winterstad" van Boutens en „Winternamiddag" van Nijlen, die de steden in haar winterdooi doen herleven. „April" van Van Oordt laat de lente leven. „Landjuweel" van Prins laat u langs de bloemen en groenten gaan van het vaderlandse land. Men zou bijna dankbaar zijn, dat de omstandigheden zo waren, dat geen gedichten na de invasie gemaakt, reeds konden worden opgenomen. Uit de ongeordendheid zou zeker niet iets gelijkwaarwigs geboren zijn als het thans geboden.

Het enige gedicht, dat van na de invasie dateert is van Balthazar Verhagen den oud-directeur van de Koninklijke Toneelschool in Amsterdam. Het werd in Augustus verleden jaar in „Die Volkstem" opgenomen en volgt hier.

MIJN VADERLAND.

Zet aan dit ziekbed bloemen fel van kleur:
Geen zuchten dulden wij, geen wanhoopsklachten —
En jaagt de farizeërs van de deur,
Die, meelij grijnzend, haar hun veile gaven brachten,

Maar geen vervloeking dragen op de tong
Voor 't duivlenheir, dat haar de borst intrapte,
Den adem uitpompt uit haar sterke long,
En slurpt haar edel bloed, het gulzig afgetapte.

Want hier voegt eerbied, stilte, trotsche smart,
Een sterke geest, waarin geen droomen dwalen,
En brandende gevoelens, die naar 't hart
Van deze kranke uit ons diepste wezen stralen.

Zoo zal de levenskracht, die ons doorgloeit,
Tot in haar duistere verdooving glijden
En voeden haren wil, die dood-vermoeid
Zich opheft tot den strijd, dien zij alleen moet strijden

In de ravijnen van haar groote ziel
Sluim'ren de krachten, die geen hel zal smoren:
Of hij al wurgend op het lichaam viel,
De onsterfelijke kern zal nooit hem toebehooren.

Het Leven, eens door God in haar geplant,
En door der Vaad'ren geestdrift rijk ontsproten,
Gekweekt door de'arbeid van hun stoere hand,
En door hun wakk'ren wil in vollen bloei geschoten —

Hun droomen, wijsheid en hun schoone moed,
Hun vrijheidsdrang en prachtig zelfvertrouwen —
't Woelt ongerept in 't hijgende gemoed
Der felgemartelde en verminkte vrouwe.

Het zal gaan tint'len, en verjongde kracht
Zal door haar vezelen en aad'ren jagen;
Opspringen zal zij en de helsche macht
Der vuile duivlen zich van 't heilig lichaam vagen.

Mijn Vaderland! Gij wonderzoete beemd,
Gij wezenlijkst beginsel van mijn wezen,
In wie ik lijd, sinds ik, van U vervreemd,
Uw dierb'ren naam in 't eigen hart heb leeren lezen —

Gij die de parel dezer aarde zijt,
Ik weet, voor immer gaat gij niet verloren,
Want door de gruw'len heen van dezen tijd
Wordt ge uit uw zielegrootheid stralend eens herboren.

Daarom: Geen bloemen hier van bleeke kleur,
Geen zuchten meer, geen laffe wanhoopsklachten —
En jaagt de farizeërs van de deur,
Die, meelij grijnzend, haar hun veile gaven brachten!

Deze dichter, die ongeveer een kwart eeuw in Amsterdam aan de dramatische kunst heeft gewijd, heeft hiervan ook de nodige invloed ondergaan.

In zijn verzen blijkt hij geplant te zijn in die onuitputtelijke bodem der Griekse lyriek, waarvan men de macht en volte voelt herleefd in zijn rijmloze hymnen. Interessant is het juist, dat als toegift achterin het boek een lezing over voordrachtkunst is bijgebonden, die Verhagen op 10 Mei 1940 voor de universiteit van Pretoria heeft gehouden. Deze lezing is geheel in het Afrikaans en de volgende visie is zeker de moeite waard meer algemene bekendheid te verwerven. De heer Verhagen gaat ervan uit, dat de waarde van het gedicht in het beluisteren ligt en uiteraard ligt de ganse historie dan als bewijsstuk achter hem, van de classieke tragedie via de menestrelen tot... niet tot heden want de huidige dichter is vaak vaardiger met de pen dan met de mond.

„'n Gedig is meer as wat ons op die papier vóór ons sien. Dit is nie net 'n reeks gedagtes wat ons in ons verstand opneem nie. Dit is ook nie net 'n teks wat deur sy besondere taal en vorm die kennis van die taalstudent kan verryk nie.

Want die digter se doel is nie om ons kennis te bied of om ons 'n indruk van sy meesterskap oor die taal te gee nie. Hy voldoen in die eerste plek aan sy drang om sy ontroeringe uit te druk, so oortuigend, dat ons, wat sy verse sal lees, ook daardie ontroeringe sal kan deel. In die digter is die sterk bewoë gemoedslewe die skeppende krag. Sy besieling is die ryke voedingsbodem vir sy verbeelding, en sy verbeelding skep die beelde, in woordklank en ritme. En terwijl in die daelikse lewe by die produksie van die brein die gevoel gewoonlik sekondêr is, sal by die digter die bewustwerkende gees die sekondêre hulp wees bij die ontstaan van sy kunswerke, niet die leier nie.

Wie dan ook by die lees van 'n gedig net die konkrete begrippe en die taalbeeld sien, en nie daaragter die verbeelding en sy oorsprong, die sielelewe ontdek nie, sal die digter onmoontlik in sy eintlike bedoelinge kan verstaan. Ons moet ons innerlike oor inskakel om die digter se stem te kan verneem, en as die gehoorsverbeelding ons in die steek laat, moet ons daardie doofheid probeer verhelp deur middel van die lewende spreekstem. Want, soos ons reeds opgemerk het, die direkte openbaring van die gevoelslewe is die toon in die menslike stem, en dit is hierdie toon wat onverbreeklik met die gedig saamgegroei is, waar ter wereld of deur hoeveel eeue die digter se skepping mag rondswerwe.

Die toon van 'n onbekende digter uit die vroeë middeleeue lewe vandag nog net so suiwer en onverbleek in sy ballade, as destyds in die Nederlande; en eers as ons daardie toon weer hoor in al sy skakerings, sal die gedig weer 'n werklike gedig vir ons wees.

Poësie op papier is soos geskrewe musiek. Geen mens sal beweer dat daardie note, maatstrepe, letters en Italiaanse terme wat die komponis op en tussen die notebalke gesit het, die eintlike musiek vir ons is, wat in die siel van die kunstenaar gelewe het nie: hulle is nie meer as 'n aanwysing van daar die musiek nie, en mens moet baie musikaal wees, om, as hy die partituur lees, die musiek in sy verbeelding te kan hoor. Maar ver die meeste mense sal dit met die fisieke oor moet hoor, om dit met die innerlike oor te kan beluister en sodoende die ontroerende skoonheid van die kunswerk te kan ondergaan. Daarom, ook al kan ons musiek „lees", lees ons tog nie in musiekboekie nie, maar ons sing of speel die note, of ons besoek konserte, of ons draai die radio aan. Net so sal die diepste en volste betekenis van poësie op papier vir die meeste mense slegs kan openbaar word, as dit hulle gemoed bereik op die trillinge van die menslike stem. Die beeld van die „singende digter" mag ons herinner aan die uitgestorwe ras van die klassieke lierdigters of die middeleeuse troebadoers, maar die beeld bly nóg waar, ook vir ons moderne digters — selfs vir die wat so gewend is om te skrywe dat hulle nie in staat is om hulle eie skeppinge op 'n waarskynlike of partykeer selfs maar verstaanbare wyse voor te dra nie.

Daarom, soos langs die komponis, wat self nie kan speel nie, die uitvoerende musikus staan, wat sy skeppinge opnuut tot lewe moet bring, so staan daar langs die digter die voordragkunstenaar met sy vermoë, om die toon van die gedig te ontdek en dit in sy eie stem te laat klink."

De verschijning van deze Nederlandse gedichtenbundel is een uniek feit in de geschiedenis der Nederlandse letterkunde. Bloemlezingen uit onze litteratuur, die in het buitenland verschijnen en voorafgegaan worden door een inleiding, die elk vaderlander uit de ziel gegrepen is, zijn als witte raven. Zeker zal dit boek ook in Suriname, Oost Indië en Curaçao de welverdiende aandacht hebben van allen, die van poëzie en taalschoonheid houden.

WIJ ONTVINGEN.

The Living Parish, Time after Pentecost, I. Deze aflevering loopt van Drievuldigheidszondag tot en met de Vigilie van de Assumptie. Dit kleine blaadje met 14 bladzijden doet een massa goede dingen. Het is voor het grote publiek en — wat in Amerika zo nodig is, hier trouwens ook — wil liturgisch besef bij de kerkgangers brengen. Het wil geen liturgisch tijdschrift zijn, daarvoor is het te klein. Het wil elke keer op eenvoudige wijze enkele mooie liturgische gedachten naar voren brengen. Ditmaal is het offertorie aan de beurt, een van die hoogtepunten bij de viering van de H. Eucharistie, wanneer wij niet alleen ons kwartje of gulden in de collectezak mogen stoppen, maar waarbij geheel ons-zelf moet worden opgedragen aan den Heer. Als het bij een geldelijke gave alleen kon blijven, was het Christendom al te gemakkelijk. Het catholicisme vraagt niet alleereerst geld, maar heel het leven, heel den mens, met idealen, werk, zorgen en vreugden.

Het periodiekje kost $ 0,50 per jaar en is werkelijk de moeite waard.

SPORT - RUBRI

Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond"

WEDSTRIJD PROGRAMMA

MUNDO NOBO

20 Juli 1941:	Vierlanden Competitie	Curaçao — Engeland (Visser)
20 Juli 1941:	B-Klasse	R.C.C. — Jong Curaçao 2 (H. Rog)
27 Juli 1941:	Vierlanden Competitie	Curaçao — Nederland (Elfrink)
27 Juli 1941:	B-Klasse	Jong Holland 2 — Volharding (B. L. Dijk)

RIO CANARIO.

20 Juli 1941:	Vierlanden Competitie	Nederland — Suriname (Elfrink)

SCHERPENHEUVEL.

20 Juli 1941:	B-Klasse	D.T.S. — Volharding 2 (Rosberg)
27 Juli 1941:	B-Klasse	R.C.C. — S.U.B.T. 2 (J. Pengel)

De A-Klasse wedstrijd n beginnen om 16.15 uur precies, de met aangegeven wedstrijden beginnen om 14.30 uur precies.
De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur
DUUR van de A-Klasse, Res.A-Klasse, B-Klasse en C-Klasse wedstrijden 2 maal 45 minuten.
DUUR van de juniores wedstrijden 2 maal 30 minuten.

De verenigingen, die wensen deel te nemen aan de Asiënto Zilvere wedstrijd-competitie, worden verzocht zich vóór de 20ste dezer op te aan den Competitie-leider, Langestraat 80.

VIERLANDEN-TOURNOOI.

Zondag 20 Juli as., zal op het Asiënto terrein te Rio Canario de la wedstrijd Nederland — Suriname worden gespeeld. Aanvang 16.30 u cies. De opstelling van het Nederlandse elftal is als volgt:

Kooiman
(Gr. Kw.)

Koenen (A.S.V.) — Bennekom (Gr. Kw.)

De Wolf (Asiënto) — Brouwer (A.S.V) — Oostlander (Asiënto)

L. Opschoor (Asiënto) — Dussel (Asiënto) — A. Advokaat (Gr.Kwartier) — Sciaroni (A.S.V.) — Roggev (Willem

Wit shirt, witte broek.

Reserves: Korevaar (Willemstad); Bool (Asiënto); Mensink (Gr. tier); Evekes (M.S.V.); Voets (Gr. Kwartier).

HET BESTU